

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qvalitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

Paragraphvs I. Dividitur beneficium in primarias suas species.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

tamen Lott. l. 3. q. 27. n. 19. liberam esse hac in re facultatem Episcopi in superinducenda beneficio residentia, urgente necessitate vel utilitate Ecclesie ex defectu ministrorum; sic quoque tradit Laym. ad c. significatum. de prob. n. 40. citans pro hoc Glossam in idem c. Imolam ibid. n. 9. Abb. n. 7. & Glossam in c. penul. de magistris. V. unius. In specie posse Episcopum cum Capituli sui consensu ex rationabili causa dum vacat beneficium, ei adiacere onus, v.g. ut deinceps illud obtinens doceat scripturam, vel habeat Catechesin. Item licet Capellania ex prima fundatione, unius tantum in hebdomade aut duarum missarum onus habeat, ex iusta causa aut necessitate posse ab Episcopo augeri hunc numerum missarum; si nimirum redditus sufficiant, & Ecclesia frequentiore sacrificio egeat. Quod si tamen beneficium sit juris patronatus, adhibendum consensum Patroni, qui illum rationabiliter negare

non potest, ubi adest talis causa vel necessitas. Vide dicenda inferius, ubi quid possit patronus. Item ubi, qualiter collatio fieri debeat sine diminutione. Probabile quoque videtur, quod ait Garc. p. 7. c. 1. n. 103. clarum videtur posse patronum fundatorem (etsi secus sit de patrono successore fundatoris) etiam ex post facto tollere seu alterare conditiones seu qualitates tempore fundationis appositae cum consensu Episcopi, saltem ex iusta causa, dum nempe hæc mutatio foret utilis Ecclesie; citatque pro hac sententia Lamb. Felin. Gutierrez, & plures alios. Multo que igitur minus prælatus infertor Episcopo, v.g. Capitulum Cathedrale, aut Ecclesia aliqua Cathedralis, etsi ius habeat conferendi beneficia, eorum naturam, & institutionem per nova statuta mutare potest absque Episcopi auctoritate. Laym. loc. cit. ex Abb. ibidem. n. 2.

CAPUT SECUNDUM.

De divisione beneficii in suas species subalternantes, & harum singularum specialibus conditionibus & qualitatibus.

PARAGRAPHVS I.

Dividitur beneficium in suas primarias species &c.

Quæres 32. Qualiter dividatur beneficium?

Respondeo primò in genere, cum beneficiorum Ecclesiasticorum una sit substantia & forma, sed diversæ penitus qualitates, ex quibus veluti unum ab altero diversum iudicatur; unumquodque imaginem seu speciem ex dictis qualitatibus ei impressis contrahit; ea dicitur seu vocatur status beneficii seu conditio. Lott. l. 1. q. 34. n. 1. quamvis autem impressio ista certarum qualitarum, quæ facit beneficium à beneficio specie differre, sit diversissima, ut propterea à statu beneficiorum quasi innumeræ eorum species consurgant; ad tamen ferè species hæc qualitates reduci possunt: Prima eorum, quæ differunt inter se ratione collatariorum, & hæc efformant duplicem statum beneficiorum, regularem & sæcularem, prout nimirum debita sunt conferri Clericis vel regularibus vel sæcularibus, non attento an collator sit regularis an sæcularis. Altera eorum, quæ differunt ratione annexi, puta certi servitii, ordinis, dignitatis, officii, vel etiam debiti conferri personæ certæ qualitatis, puta filio familias, magistro, vel Doctori; unde beneficia dicuntur patrimonialia, doctoralia, sacerdotalia, parochialia, curata &c. Lott. n. 6. 12. & seq. Terria eorum, quæ differunt ratione actûs provisionis beneficii; dum nimirum ea vel est libera, vel fit ad electionem, nominationem, vel præsentationem alterius; unde diversus insurgit status beneficii impressus, ut inde iudicetur vel liberum vel servum. Lott. num. 11, unde jam magis enucleatè

2. Respondeo secundò: dividitur primò in sæculare & regulare. ex c. cum de beneficiis. c. cum singula. de prob. in 6. Sæculare est, quod per Clericos sæculares,

hoc est, omni religiosorum voto & regulâ solutos regitur, & administratur. Castrop. de benef. d. 1. p. 2. n. 2. Azor. p. 2. l. 3. c. 1. q. 4. Cui sæcularitati non obest, quòd ad regulares ejus collatio aut præsentatio pertineat, aut quòd ipsi religioni unitum sit; Gonz. ad reg. 8. gl. 8. n. 38. Sanch. in sum. l. 7. c. 29. n. 14. apud Castrop. loc. cit. Regulare, quod solis religiosis confertur; utpote iis solis ex fundatione seu institutione, seu consuetudine, vel præscriptione ad dictum, ut Abbatia, Prioratus, Canonicatus, regularis, & aliqua parochiæ. Castrop. & Azor. loc. cit. Garc. p. 7. c. 20. dum autem non constat esse regulare, præsumitur semper sæculare; quia hoc Ecclesie est favorabilis, utpote quæ in regimine & administratione beneficiorum sæcularium procedit liberius; Sanch. loc. cit. c. 12. Garc. p. 6. c. 1. num. 12. Barb. de potest. Episcopi. parte 3. alleg. 56. num. 167. Tusch. & alii apud Castrop. possessio autem adjudicanda est secundum ultimum statum, in quo beneficium vacavit; ut si vacavit per obitum possessoris regularis, regulare censeatur. Barb. ibid. n. 168. Garc. p. 7. c. 10. n. 34. & alii apud Castrop. per statum enim præcedentem beneficium est constitutum in possessione, à qua sine manifesta ratione removeri non potest. Castrop. ibid.

3. Secundò: dividitur beneficium tam regulare quàm sæculare in duplex & simplex; duplex est, quod aliquâ qualitate juris affectum est. Azor. Castrop. loc. cit. qualitarum verò nomine hic veniunt jurisdictio aliqua in Clerum, aliò sive v.g. parochianos, administratio & dispensatio rerum Ecclesiasticarum, præminentia aliqua localis, seu gradus honorificus in choro seu Collegio Clericorum; Azor & Castrop. loc. cit. unde beneficium duplex quadrifariam dividitur: beneficium enim conjunctum cum eminentia & jurisdictione fori externi in clericos, etiam dum caret jurisdictione pro foro interno & pœnitentia, dicitur dignitas. Castrop. loc. cit. Laym. Theol. Mor. l. 4. tr. 2. c. 4. n. 4. dum verò absque ulla jurisdictione fori externi & judicialis conjunctam habet jurisditionem fori interni pœnitentialis, potestatemque & jus administrandi populo

pulo sacramenta alia, dicitur simpliciter & propriè beneficium curatum. Azor. *loc. cit.* Dico propriè; magis enim largè seu impropriè beneficium habens jurisdictionem solam spiritualem fori contentiosi seu judicialis, dicitur adhuc curatum. *C. dudum. de electione.* ibi AA. Decius *inc. ad aures. de rescript.* n. 16. Bursat. *conf.* 352. n. 2. l. 4. Nav. Mand. & c. quos citat & sequitur Garc. p. 1. c. 6. n. 6. De cetero in ordine ad effectum incompatibilitatis ea solùm parochialia habitu dicenda erunt curata, quando est spes probabilis recuperandi actus, nec sint lapsi anni 40. absque parochianis, idque ex sententia Greg. 13. & S. Congreg. Concil. *super r. 17. sess. 24. Trid.* Garc. p. 5. c. 3. n. 120. & 121. Item ea, quæ parochialem non nisi secundariò & accessorie annexam habent; censeri debere simplicia & non curata, ait Garc. *ibid.* n. 122. citans Menoch. *de arb. l. 2. casu 201. n. 67.* Felin. *inc. nostra. de rescript.* Decium *in c. ad aures. tit. eod.* & se ipsum p. 2. c. 4. n. 192. & p. ult. c. 2. n. 12. item quæ ex constitutione vel consuetudine Ecclesiæ habent onus gerendi vices curati in sede illius vacante, non sunt curata; cum propter solum exercitium curæ accidentale ille vices gerens non dicatur habere beneficium curatum. Garc. *loc. cit.* n. 125. citans Old. *conf.* 102. Decium & Felin. *ubi antè Menoch. n. 68.* item ait Garc. n. 126. ea quæ habent onus perpetuum administrandi sacramenta & adjuvandi Rectorem, esse adhuc simplicia, eò quòd ex isto exercitio curæ jure penes alium remanente non debet beneficium censeri curatum. Verum subdit Garc. n. 127. videri quòd hoc obstat sacram Congreg. cujus declarationem refert p. 3. c. 2. n. 167. uti etiam in ordine ad effectum residendi, illa dicit Garc. n. 128. videri curata, quæ curam animarum habent annexam, etsi ea per plures administraretur. Denique qualiter in ordine ad personaliter residendum beneficia aliàs simplicia dicenda sint curata, vide Garc. p. 3. c. 2. n. 163. si solùm conjunctam habent præminentiam in Ecclesia, choro, processionibus etiam supra seniores absque omni jurisdictione & administratione dicitur personatus. Castrop. *loc. cit.* qualis est præpositura in Cathedralibus & Collegiatis insignibus in Germania, Pirh. *ad l. 3. tit. 5. n. 10.* quamvis autem personatus & dignitates sumantur quandoque pro eodem, argumento *c. cum accessissent. de constitut.* propriè tamen non est dignitas. Hinc si quis impetret literas, ut ei provideatur de personatu, non potest ei provideri de dignitate habente jurisdictionem. Pirh. *loc. cit.* citans Chok. *in precibus primariis sect. 2. v. personatus.* Si denique conjunctam habet aliquam administrationem rerum Ecclesiæ sine tali præminentia & absque omni jurisdictione, dicitur officium. Castrop. & Laym. *loc. cit.* quale est thesaurarii seu custodis, primicerii; & c. qui jure communi & ratione sui officii alios Canonicos non præcedunt; verùm notandum cum Abb. *inc. de multa. de præb. num. 21.* & Tholosano *in insit. novis. c. 10. n. 18.* in his omnibus debere attendi consuetudinem locorum; dum quod in una Ecclesia est dignitas, vel personatus, in alia Ecclesia est simplex beneficium; & vice versâ; & quòd in multis locis quodlibet beneficium curatum vocetur personatus. Vide Pirh. *loc. cit.* De cetero beneficiorum horum duplicium alia dicuntur majora, ut Papatus; nam & huic competit nomen beneficii juxta *c. 1. de maledictis.* Cardinalatus; dicuntur enim Cardinales adjutores, fratres & consilarii Papæ, *c. fundamenta. de elect. in 6.* Item

Episcopatus, qui & ipse beneficium dicitur *c. felix. de panit. in 6.* tamen si sublimes hæ dignitates communi beneficiorum nomine non veniant in canonibus strictæ interpretationis. Alia dicuntur media. Abb. *in c. majoribus. de præbend. n. 1.* ut sunt ceteræ dignitates. item personatus & officia. Pirh. *loc. cit. n. 10.* quamvis Lott. *l. 1. q. 26. n. 20.* & seq. fusè probet monasteria & Abbatis esse adnumeranda majoribus beneficiis. Beneficium verò simplex dicitur, quod præter ministerium divinas in choro laudes canendi, vel officium divinum legendi, aut certas missas legendi, neque jurisdictionem ullam, neque specialem præminentiam, neque administrationem habet; tale est omnis Canonicatus etiam Cathedralis tam secularis, citans regularis Capellania. Castrop. Laym. *loc. cit.* quævis Pirh. n. 13. Porro in dubio non præsumitur duplex, sed simplex, cum qualitas non præsumatur nisi probetur Tusc. *l. 6. concl. 63. n. 4.* Garc. p. 1. c. 6. n. 8. apud Castrop. *loc. cit.* adeoque non neganti sed asserenti beneficio incumbere curam, incumbit probatio Bursat. Menoch. *de arbit. l. 2. casu 201. n. 62.* Staph. *de lit. gratia. tit. de stat. benef. num. 1.* & alii apud Garc. *loc. cit. n. 8.*

4. Tertio dividitur beneficium in manuale & non manuale; manuale est, quod confertur revocabiliter, utpote à conferente ad nutum ex causis aliis, quàm à jure permiffis auferibile. gl. *in clem. etsi principalis. de rescript. v. Electione.* Azor *loc. cit.* talia ferè sunt omnia beneficia regularia, nec curata, nec electiva, ut officium Custodis, Thesaurarii Prioris, intellige Claustralis, qui sub Abbatis obedientià constitutus ab eo pro libitu amoveri potest. Rodriq. *regular. qq. 10. 1. q. 34. a. 2.* Laym. *loc. cit. n. 5.* Non manuale, quòd confertur irrevocabiliter; nimirum in titulum perpetuum non auferibile sine gravi causa in jure expressâ, AA. iidem juxta *c. 1. de constitut.* Pirh. n. 16. citans, Laym. qualia spectato jure communi sunt omnia beneficia secularia, idèbque in eorum impetratione id exprimentum non est; quia præsumitur id cognitum Papæ.

5. Quartò dividitur in Electivum & Collativum: Electivum est, quod providetur per Electionem à superiore confirmandam, maxime (non tamen unicè, ut vult Corraf. p. 2. c. 1. n. 12. Staph. & alii apud Garc. *l. c. n. 16.* si in Electione servetur forma capitis quæ propter. Mascard. *de præb. concl. 172.* Navar. *de præb. consi. 3.* Zerol. & alii plures apud Garc.) dum autem quis ita eligeretur ab aliquibus, ut illorum electio non egeret confirmatione, beneficium non tam Electivum, quàm Collativum dicendum est, & ipsa talis electio diceretur provisio. Garc. p. 1. c. 6. n. 23. & 26. citans pro hoc Rotam contra Oldr. sentientem tale beneficium adhuc Electivum, si aliàs in electione servata fuit forma capitis quæ propter. Collativum, quod nec electione, nec præsentatione, aut nominatione eget, sed pro libitu habentis ad hoc potestatem confertur. Azor & Garc. *loc. cit.* His additur mixtum, quod nominante seu designante patrono superior confert. AA. iidem. Porro in dubio nunquam præsumendum est electivum aut mixtum; quia præterquam quòd esse electivum & mixtum sint qualitates beneficio extrinsecæ & accidentales, præjudicant provisioni liberæ Ordinariorum. Castrop. *loc. cit. n. 5.* Plures beneficiorum divisiones videri possunt apud Selvam. *1. p. q. 2. n. 26.* Rebuff. Corraf. & alios,

Quæres 33. Undenam deprehendatur, & immutetur status cuiusque beneficii?

Respondeo primò: modus ille deprehendendi statum cuiusque beneficii est duplex: primus per veram eius probationem, quæ nimirum elicitur aut ex foundationis tenore. *c. cum monasterium. cum seq. 16. q. 7.* aut ex legitima præscriptione. *c. cum de beneficio. deprehend. in 6.* quæ tamen præscriptio, ubi repugnat statui ultimo beneficii, eget plenâ & concludente probatione. ut Seraph. *decif. 1120. nu. 1. Lott. l. 1. q. 34. nu. 18. & 19.* Secundum per probationem præsumptam; quæ nimirum oritur ex simplici ultimo statu, v. g. si beneficium aliquando fuit curatum, postea verò rectum tanquam sine cura, haberi debet pro non curato. *Lott. n. 20. citans cit. c. cum de benef. Bald. in l. si mater tua. n. 1. Cod. ne de statu defuncti. Felin. in c. nostra. de preb. n. 44. Decium conf. 126. num. 1. & Rotam: ita ut jam nihil magis procuritum, quam illud; cum agitur de iudicandâ naturâ beneficii, attendendus est ultimus status beneficii. Lott. nu. 21. citans Marschot. var. resol. l. 1. c. 55. per totum. Genuens. in praxi Neapolit. c. 101. per tot.* Cuius ratio est, quòd status ille præsens consideretur tanquam subiectum possessionis existentis apud Ecclesiam sive beneficium: unde consequuntur duo: primum & principale, ne Ecclesia vel beneficium priveretur commodo possessionis: alterum ut talis status ab initio censeatur impressus: ut *Fanoc. in c. postulasti. de iur. iur. nu. 1. & Abb. in c. 2. ubi. tit. cod. nu. 8. Lott. num. 22. & seq.* Porro quia talis status, ut dictum, innititur nudæ & simplici præsumptioni, quemadmodum præsumptio cedit veritati juxta *l. continuus. de verb. oblig. & l. ult. quod metus causâ.* ita & hic status præsumptus cedit proditioni, sive manifestationi status contrarii legitime impressi, argumento. *cit. c. cum de beneficio & ibi Gemin. n. 8. Franc. n. 5. Lott. à n. 37. citans insuper Felin. in c. in nostra. de rescript. num. 44. & Rotam; cuius ratio est evidens; quia dato statu anteriore legitime impresso jam non agitur simpliciter de inducendo novo statu, sed simul de immutando precedente, quæ mutatio contingere non potest, nisi detur status fortior & prævalens; qualis est legitime præscriptus. Lott. n. 39.* Ac propterea sicut, cum agitur ad effectum simplici justificationis gratiæ, potest constitui perpetua regula, ut sufficiat ultimus status hic præsumptus, nisi deducatur ex titulo aliquo erroneo, & infecto, vel qui non probatur effectivatus ex subsequente possessione; ita ubi agitur cum tertio, qui probavit anteriorem statum legitime impressum, nullo modo attenditur status ultimus præsumptus. *Lott. à nu. 40. citatis pluribus AA. & Rotæ decif. manurentio in quasi possessione non dabitur in præiudicium ullius tertii. Tondut. p. 3. c. 166. n. 312.*

2. Respondeo ad alterum: ut status præcedens legitime impressus contrario statu mutetur, debent concurrere plura: Primò tempus 40. annorum completum & continuum. *c. cum de benef. ubi gl. V. legitima. Lott. l. 1. q. 34. num. 45. citans Gouz. gl. 7. n. 24. Seraph. decif. 950. num. 2.*

3. Secundò quòd tam provisi quam providentes intra dictos 40. annos sint in bona fide *Lott. n. 46. citans Gemin. in c. cum de benef. & ibi AA. passim; ita ut bona fides hæc sit continua per totum illud tempus, & non sufficiat (quod voluit Abb. in c.*

cum de benef. n. 1. & eum sequens Gemin. ibi n. 9.) non datâ bonâ fide in primo continuari possessionem cum bona fide per alios; cum conjungi nequeant tempora ad firmandum statum, sed deducendum veniat totum tempus illud, quo possessor malæ fidei beneficium obtinuit. *Lott. n. 47. citans Covar. super reg. possessor. §. 9. num. 6. & Rotam; subdit etiam Lott. n. 48. ex Abb. in c. consultationibus. de iur. nu. 5. induci bonam fidem, & malam excludi; ubi ignoratur status beneficii, secundum quem provifus illud non potest obtinere.*

4. Tertio potestas mutandi beneficium in ipso collatore, sicut etiam in ipsâ institutione seu productione substantiæ & qualitatis beneficii, requiritur factum vel Papæ vel Episcopi; ita in collatione ipsâ requiritur alterutrum factum, ita ut inferiores Prelati, etsi ad eos spectet collatio, non possint conferendo mutare statum beneficii. *Lott. n. 49. citans Lap. Gemin. Archid. in c. cum de beneficio. Poterit autem Episcopus, vel alius habens jurisdictionem quasi Episcopalem statum hujusmodi mutare, si duo concurrant: primum, si ad ipsos pertineat collatio; si enim ad alios spectet collatio, collatio Episcopi utpote nulla nihil operabitur; deficitque in illo bona fides. Alterum ut status præcedens non fuerit inductus per ipsum Papam; sicut enim, ubi Papa prohibet v. g. beneficium conferri aliis, quàm regularibus, si Episcopus conferat seculari, nihil agit propter expressam prohibitionem superioris, maxime si adjunctum sit decretum irritans; ita ubi Papa statum induxit, non potest inferior illum mutare propter prohibitionem illius tacitam, juxta *decif. Rotæ. Lott. n. 50. & 51.**

5. Quarto: voluntas mutandi debet concurrere ab initio. *Lott. n. 52. citans Selv. p. 3. q. 11. nu. 40. Rebuff. super concord. tit. de collat. gl. 2. v. regularia. Rotam. decif. 368. num. 4. p. 2. in Recent.* Ut autem de voluntate ejusmodi doceatur, necesse est, doceri antiqui status scientiam in eo, de cuius voluntate agitur; cum nemo velle possit, quod ignorat. *Lott. n. 53. & 54. ubi: quòd ignorantia hæc in dubio præsumatur juxta c. ignorantiam. de reg. juris in 6. & quòd, qui scientiam supponit, eam debeat probare juxta l. omnes. de agricul. Item necesse est, docere de voluntatis illius manifestatione; cum voluntate in mente retentâ nihil quærat *l. si repetendi. c. de condit. ob caus. Lott. num. 57. & quòd illa sit clara & perspicua; unde si detur aliqua compatibilitas cum statu antiquo, non est censendus superior animum habuisse mutandi. Lott. n. 58. citans Calder. Sic v. g. si religiosus præponatur Ecclesiæ seculari, licet eam rexit per 40. annos, non censebitur Ecclesiæ illius status immutatus de seculari in regularem; quia nisi superior hoc declaraverit, non censebitur unquam voluisse, ut regularis ibi deserviat regulariter, sed seculariter; ac ita nequidem simplicem usum circa regimen mutare. Lott. n. 59. citans Lap. & Gemin. in c. cum de benef. Sic si Episcopus contulit beneficium non factâ mentione juris patronatûs; non censebitur mutatus status, nec inturbata possessio patroni; præsumitur enim, quòd contulerit, si patrono placuerit. *Lott. n. 62. Sic si Papa in perpetuum provideat beneficium aliâ manuale, sumitur interpretatio pro exclusione voluntatis mutandi statum; quia potest fieri interpretatio pro dispensatione in persona, absque eo, quòd Papa habuerit voluntatem mutandi statum. Lott. n. 63. Atque ita licet provisiones Apostolicæ, si de contrario non appa-***

appa-

appareat, optime declarent statum; dum tamen agitur de mutatione, vix erit, ut immutent statum beneficii, Lott. n. 64. ex Regid. decis. 107. Achill. de iur. decis. 13. &c. adeoque etiam non attenduntur ad istum effectum tales provisiones, uti nec ipsorum Ordinariorum; ubi constat de statu antecedente contrario. Lott. n. 67. Adde quod in Papa potissimum concurrat duplex præsumptio non habitæ istiusmodi voluntatis mutandi, nimirum, quia factum circa statum præcedentem ignorat; & quia est difficilis circa usum potestatis in mutando, idque etiam locum habeat, etiamsi Papa provideat motu proprio; quia inde non removetur defectus intentionis ipsius, ut Paris. conf. 1. nu. 7. l. 1. Gab. de claus. conclus. 2. n. 18. Lott. nu. 68. & 69. Eadem quod nimirum ad mutandum statum beneficii præter 40. annos requiratur potestas & intentio mutandi, & ut mutatio facta sit bona fide &c. habet Tond. in qq. benef. p. 3. c. 166. n. 8. Ubi ex Rota dicit hoc intelligendum, quando de legitimo statu anteriore evidenter constat.

Queres 34. An beneficium in propria sua significatione comprehendat omnes iam nominatas species: item an sub nomine beneficii absolute sumpti veniant ea omnes in privilegiis, facultatibus, dispensationibus &c.

Respondeo quoad primum affirmative (juxta tamen dicta superius de perpetuitate ad q. 4.) gl. in c. si gratiose. de rescript. v. beneficia. Abb. in c. postulasti. de rescript. n. 2. Selv. de benef. p. 1. q. 3. Garc. p. 1. c. 6. n. 37. Tusc. lit. B. concl. 59. Castrop. loc. cit. n. 7. Unde etiam, dum à jure in materia, etiam stricta profertur, nomen beneficii, venire omnia curata, & dignitates, nisi exceptio vel ratio singularis beneficia distinguat, docet Felin. in c. postulasti. n. 11. Rebuff. Gregor. & alii; quos citat & sequitur Garc. cit. c. 6. n. 74.

2. Respondeo quoad secundum; in facultate & privilegio alicui concessio conferendi beneficia, comprehendit beneficia omnia tam duplicia, etiam dignitates, quam simplicia; cum hæc facultas sit favor, & gratia principis communi juri non derogans, adeoque lata interpretationis, in quo cessat ambitio; cum ejus effectus deriveretur in alium, Tusch. loc. cit. Azor. loc. cit. c. 44. q. 7. & 8. Gonz. loc. cit. gl. 6. n. 25. & alii, quos citat & sequitur Castrop. num. 8. contra Rebuff. & alios quosdam apud Garc. Neque etiam magnopere præjudicans Ordinario (ut vult Rebuff.) ex eo, quod is necessario debeat conferre, ut Franc. apud Garc. n. 46. quia potestas conferendi datur tali non privative, sed cumulative cum Ordinario; vel etiam quia sic jus conferendi Ordinario non minuitur, sed juvatur; quemadmodum fieri non dicitur præjudicium parochis ex eo, quod religiosis concedatur potestas absolvendi, Castrop. loc. cit. Excipiuntur nihilominus beneficia electiva, eo quod præsumi nequeat Pontificem velle per talem concessionem mutare naturam beneficiorum, qualiter ea mutaretur in electivis, si independentem ab electione eorum provisionem alicui concederet, Corraf. cit. c. 5. n. 8. Decius de elect. in c. 1. n. 4. Gambar. de off. Legati. l. 3. n. 114. Castrop. nu. 9. citans Paris. p. 4. conf. 31. n. 21. Gonz. Gomez. & alios contra Selv. p. 3. q. 1. n. 29. Abb. Imol. Staph. Rebuff. Felin. &c. quos citat & sequitur Garc. loc. cit. n. 28. & seq. fusè probans contrarium, nempe dum simpliciter

mandatur provideri de dignitate, vel etiam beneficio primo, quod vacaverit, non expresso aliquo provisionis modo, excludi quoque dignitatem & beneficium electivum.

3. Respondeo tertio: in facultate alicui concessa, ut provideatur de primo beneficio vacaturo, non comprehendit neque dignitatem, neque etiam Canonicatum Ecclesiæ cathedralis, propter beneficiorum istorum præminentiam & majoritatem: ut Garc. num. 56. sed solum beneficium simplex, competens tamen; juxta stylum namque & consuetudinem restringitur ex mente concedentis quantum fieri potest, talis concessio, ne ambitionem foveat. Castrop. n. 10. Garc. loc. cit. n. 49. & seq. citans alios. Tenent hæc, dum talis concessio ad concessionem supplicantis obvenit; secus, si litteræ concedantur motu proprio. Franc. in c. cum illis. de præb. in 6. Staph. & alii apud Garc. n. 57. etsi ipse censeat tunc adhuc excipi curata, citans pro hoc Abb. in c. ad aures. de rescript. n. 5. Gonz. gl. 6. n. 10. Rotam decis. 6. de præb. in novis.

4. Respondeo quarto: similiter, vel potius à potiori in dispensatione; utpote quæ semper est strictæ interpretationis, non veniunt dignitates, nec præbendæ cathedralis, nec curata; Rota decis. 2. de filiis præb. in novis. Menoch. casu 201. num. 62. Franc. Corraf. Rebuff. quos citat & sequitur Garc. n. 60. contra Majol. de irregul. l. 6. c. 9. n. 2. Gambar. de off. Leg. n. 157 tenentes, quod dispensatus ad beneficium, sit etiam dispensatus ad beneficium curatum. Addit etiam Garc. n. 62. citans pro hoc Rotam, Felin. Selv. Rebuff. simplicem dispensationem ad beneficia non tantum non comprehendere præbendas, sed nec alia beneficia Ecclesiæ Cathedralis. Nihilominus dum dispensatio fieret motu proprio, comprehendit adhuc beneficia quæcunque, docent Abb. in c. in cunctis. de elect. num. 8. Felin. in c. postulasti. de rescript. n. 13. Sanch. de matrim. l. 8. d. 1. quos citat & sequitur Garc. num. 64. Item comprehenduntur omnia (excepto Episcopatu, propter præminentiam dignitatis speciali notâ dignam; quia est culmen dignitatum. Abb. in c. cum dilectus. de concess. præb. n. 1. & in c. cum Vin-toniensis. de elect. n. 8. Sayr. de cens. l. 6. c. 11. num. 27. Garc. n. 66. & seq. contra Henriq. in sum. l. 13. c. 57. §. 5. & alios, consentes dispensatum ad curatum, eo ipso dispensatum ad Episcopatum, & dispensatum ad omnes ordines sacros, esse eo ipso dispensatum ad beneficium curatum etiam Pontificale) si dispensatio est ad quæcunque beneficia; cum talis dispensatio sit exuberans. Felin. loc. cit. nu. 4. Garc. loc. cit. citans pro hoc Mandos. Jason. & alios contra Rebuff. & Gonz.

PARAGRAPHVS II.

De conditionibus & qualitatibus Beneficii regularis & secularis.

Queres 35. Unde constare possit aut argui, quod beneficium sit regulare?

Respondeo: de hoc constare potest ex Bullis variis Pontificum: harum enim assertioni, præsertim in materia beneficii, standum est; præsertim si dictæ assertiones summorum Pontificum essent